

1

I. Údaje o navrhovateľovi

1. *Názov (meno):*

Soft-Servis, s.r.o.

2. *Identifikačné číslo:*

IČO: 47 917 661

3. *Sídlo:*

Pekná 38/20, 010 04 Žilina

4. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa:*

Dušan Dančík, Mládežnícka 1139/31, 010 04 Žilina, mobil: 0911 822 294, E-mail: brunata@nexta.sk

5. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie:*

Dušan Dančík, Mládežnícka 1139/31, 010 04 Žilina, mobil: 0911 822 294, E-mail: brunata@nexta.sk, Mládežnícka 1139/31, 010 04 Žilina

II. *Názov zmeny navrhovanej činnosti*

Podpivničenie predstavanej terasy a zmena vytvoreného počtu lôžok v rekreačnom objekte

III. *Údaje o zmene navrhovanej činnosti*

1. *Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti*

Zmena navrhovanej činnosti je lokalizovaná v Žilinskom kraji, okrese Žilina, k.ú. obec Terchová, v lokalite Starý Dvor - Tižinka, na parcele č. 16404/337, ktorá je vyčlenená z parcely 16404/113. Presné umiestnenie rekreačného objektu je dokumentované v prílohách a to:

- príloha1 - satelitná snímka z obdobia leto 2019
- príloha2 - geometrický plán z obdobia máj 2020.

Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite Pod Sokolím. Lokalita je umiestnená v doline Vrátnanky (od Terchovej Varínka) v rámci strediska Vrátna – Starý Dvor, oproti lyžiarskej zjazdovke Paseky pod Grúňom.

Je umiestnená v rámci areálu s existujúcimi rekreačnými objektmi rovnakého charakteru. Aj v širšom okolí sú prevažne chaty a penzióny, severovýchodne vo vzdialenosti cca 100 m je Horský hotel Pod Sokolím.

Dotknutá lokalita sa nachádza v NP Malá Fatra, v zóne C, na území, v ktorom platí 3.stupeň ochrany prírody a krajiny. Územie spadá do Chráneného vtáčieho územia Malá Fatra a je tiež súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky.

2. *Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch*

Opis technického a technologického riešenia

Zmena navrhovanej činnosti rieši rekreačný objekt na pozemku 16404/337. Rekreačný objekt - chata má kapacitu 4 osoby, zmena uvažuje teda o ubytovaní pre 12 osôb.

Chata je samostatne stojaci objekt s troma nadzemnými podlažiami. Na pozemku prislúchajúcom k rekreačnému objektu je spevnená plocha určená na odstavenie 4 až 6 motorových vozidiel.

Dispozičné riešenie

V navrhovanej zmene (podpivničenej predstavanej terase pred rekreačným objektom) by sa nachádzal sklad športových potrieb (bicykle, lyže...) a priestor na šport (stolný tenis).

V 1.NP sa nachádzajú dve izby, kuchyňa s jedálňou, vstupná chodba, WC, kúpeľňa s WC a loggia. Podlažie je prístupné hlavným vchodom a ďalej vnútorným schodiskom smerom dolu, bočným vchodom, a dverami z loggie resp. terasy.

V 2.NP sa nachádzajú dve izby, kuchyňa s jedálňou, obývacia izba, vstupná chodba, WC, kúpeľňa s WC a loggia. Podlažie je prístupné hlavným vchodom.

V 3.NP sa nachádzajú dve izby, kuchyňa s jedálňou, obývacia izba, vstupná chodba, WC, a kúpeľňa s WC. Podlažie je prístupné hlavným vchodom a ďalej vnútorným schodiskom smerom hore.

Rozmery rekreačného objektu

Zastavaná plocha : 234,96 m²

Obostavaný priestor : 1.958,27 m³

Úžitková plocha : 352,07 m²

Obytná plocha : 179,45 m²

Plocha terasy, balkónov : 104,16 m²

Konštrukčné riešenie

Vykurovanie

Hlavný zdroj vykurovania je elektrické podlahové kúrenie. Ako doplnkový zdroj sú v objekte kachľové pece na drevo.

Príprava TÚV

Príprava TÚV je zásobníkovými elektrickými ohrievačmi.

Vnútorný vodovod

Pitná voda je zabezpečená z vodovodných prípojok z verejného vodovodného potrubia.

Vnútorná kanalizácia

Splaškové vody sú odvádzané do dvoch prepojených žump s obsahom 40 m³.

Dažďová voda

Je zvedená zvodmi do dvoch trativodov na pozemku.

Elektrické rozvody

Elektrická energia je zabezpečená novou NN prípojkou elektrickej energie z existujúcej trafostanice.

Dopravné napojenie

Dopravné napojenie je na vybudovanú príjazdovú komunikáciu. Spevnené plochy sú konštrukčne prispôbené pre pohyb motorových vozidiel.

Statická doprava

Na pozemku 16404/113 pred rekreačným objektom sú vybudované parkovacie plochy pre 4 až 6 osobných vozidiel.

V prílohe3 sú pohľady na rekreačný objekt.

V prílohe4 je pôdorys pivnice pod terasou.

Požiadavky na vstupy

Pôda, horniny

Realizácia rekreačného objektu si vyžiadala trvalý záber pôdy pod objektom.

Záber pôdy pod rekreačným objektom bol vyňatý pozemkovým a lesným odborom o výmere 404 m². Na tejto ploche bude bola stiahnutá skrývka, ktorá bola uložená a použitá na terénne úpravy v rámci parcely 16404/113.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nevyžadovala žiadne zmeny.

Voda

Potreba vody počas prevádzky a využívania rekreačného objektu je zabezpečovaná z existujúceho zdroja. V riešenom areáli je vybudovaný vodovod HDPE DN100, ktorý je napojený z existujúceho zásobného potrubia z vodojemu Sokolie. Výška hladiny vody vo vodojeme Sokolie 710 m.n.m. (dno 706,7 m.n.m.).

Vodovodná prípojka do rekreačného objektu je z polyetylénových tlakových rúr HDPE FI 40 x 3,7mm. Vodomerná šachta je monolitná železobetónová umiestnená cca 4,0 m od napojenia na verejný vodovod na okraji pozemku 16404/113 (podľa požiadaviek Sevak). Potrubie vodovodnej prípojky je uložené v nezamrzajúcej hĺbke cca.1,6m. Vo vodovodnej šachte je osadená predpísaná vodomerná zostava s fakturačným vodomermom.

Výpočet potreby vody

Denná spotreba na osobu sa vypočíta sčítaním jednotlivých denných úkonov: umývanie riadov 15 litrov, varenie 5 litrov, hygiena 30 litrov a WC 10 litrov. Spolu 60 l na osobu. Pri spoločnej príprave pokrmov a používaní umývačky riadu (sú vo výbave rekreačného objektu) je reálne menšia spotreba.

Pre navrhovanú zmenu 12 osôb v objekte je denná spotreba vody: $12 \cdot 60 = 720$ l/deň.

Ročná spotreba rekreačného objektu: $0,720 \cdot 365 = 262,8$ m³/rok

Reálna hodnota je z ohľadom na časovú vyťaženosť objektu osobami oveľa nižšia.

Suroviny

Pri realizácii rekreačného objektu boli použité nasledovné suroviny a materiály:

- betón (základy, deky, stĺpy, vence)
- železo a oceľ (betonárska oceľ, spojovací materiál, oceľové väzníky)
- drevo (drevená nosná konštrukcia krovu, pomocné rezivo – krokvy, výmeny, pomúrnice, celoplošné debnenie, drevený obklad a pod.)
- sklo (výplň okien a dverí)
- plasty (rúrové vedenia, okná, dvere)
- plech (strešná krytina, klampiarske práce)
- tehla
- keramika (podlahy, obklady)
- biela keramika (zariaďovacie predmety)
- bitumenové zmesi (izolácie proti vode a vlhkosti)
- minerálne, čadičové vlákna (izolácie tepelné)
- kameň (kamenné obklady).

Energetické zdroje

Do predmetného územia nie je dovedený zemný plyn. Zdrojom energie je elektrická energia.

Sústava NN rozvodov v danej lokalite je tvorená systémom káblových prepojení navrhnutých pre zásobovanie jednotlivých objektov elektrickou energiou. Rekreačný objekt je napájaný z transformačnej stanice betónovej, kioskovej s vonkajším ovládaním typ GBU 2000, trafo 22/0,40 1000 kVA umiestnenej na parcele 16 404/89. Prívod elektrickej energie je vedený zemným káblom 3x 1-AYKY-J 3Bx240+120.

Napäťová sústava: NN - 3PEN, 50 Hz stried., 400/230V/TN-C
Projektovaná kapacita: NN prípojka káblom 1-AYKY-J 4x50 mm²
Inštalovaný výkon: $P_i = 55 \text{ kW}$
Výpočtové zaťaženie: $P_p = 40 \text{ kW}$
Vykurovanie a TUV: $P = 27 \text{ kW}$
Prúdová hodnota hlavného ističa: 3 x 63 A
Sadzba odberného miesta: C7

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Dopravné napojenie rekreačného objektu je na už vybudovanú prístupovú komunikáciu v rámci areálu, ktorá slúži výhradne vlastníkom a užívateľom týchto objektov.

Odstavovanie a parkovanie vozidiel je zrealizované na štyroch až šiestich vonkajších parkovacích stojiskách na pozemku 16404/113.

Na predmetnej lokalite je vybudovaná technická infraštruktúra (elektrické rozvody VN a NN, kiosková transformačná stanica 22/0,4 kV, 1000 kVA, vodovod, dažďová kanalizácia).

Ďalšie nároky na infraštruktúru v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti nebudú.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa žiadna prekládka inžinierskych sietí nevyžaduje.

Rekreačný objekt bol napojený na všetky existujúce siete v zmysle zmlúv s jednotlivými správcami sietí a platných predpisov.

Nároky na pracovné sily

Hrubá stavba rekreačného objektu bola realizovaná fy. STAVOPRAC, ostatné profesie boli zabezpečované dodávateľsky viacerými firmami.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Samotná výstavba rekreačného objektu v niektorých fázach výstavby dočasne produkovala zvýšený zdroj znečistenia ovzdušia, úmerný charakteru činnosti.

Vykurovanie aj celkové energetické zabezpečenie rekreačného objektu je pokryté elektrickou energiou. Doplnkovým zdrojom vykurovania budú príležitostne využívané krbové kachle na drevo.

Tieto zariadenia nie sú pôvodcom látok ovplyvňujúcich kvalitu ovzdušia.

Odpadové vody

Rekreačný objekt je napojený na monolitné 2 vzájomne prepojené žumpy o súčtovom objeme 40 m³. Na žumpy je napojená vnútorná splašková kanalizácia, ktorá odvádza splaškovú vodu od zariadení v objekte. Na kanalizačnú prípojku sa použilo potrubie kanalizačné hrdlové PVC D160 a spáde min 2%.

Zvodové potrubie DN 125 a kanalizačná prípojka DN 160.

Produkcia splaškových odpadových vôd je totožná s vypočítanou potrebou pitnej vody, t.j. 262,8 m³/rok pri teoretickom obsadení 12-timi osobami 365 dní.

Dažďová voda zo striech rodinných chát je zvedená do dvoch trativodov na pozemku.

Odpady

Pri realizácii rekreačného objektu boli odpady kategórie O – ostatné.

Odpady pri výstavbe pozostávali zo zvyškov debnenia, murovacích materiálov, betónu, zariadení, keramiky, kovy, papierových obalov, lepenky, dreva, dreva, plastov, odpadových fólií zo stavebných materiálov a pod. Recyklovateľné odpady boli separované a odvázané do zberných kontajnerov.

Pre zmesový komunálny odpad resp. pre recyklovateľné materiály je vybudované stojisko na kontajnery na okraji pozemku pri obslužnej komunikácii.

Pri výstavbe sa dbalo na predpísané podmienky vyplývajúce zo stavebného povolenia ohľadom hlučnosti v dôsledku pohybu a výkonu stavebných mechanizmov a ostatnej činnosti. V rekreačnom objekte a ani v navrhovanej zmene činnosti neboli a ani nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia. O žiarení je možné uvažovať iba v súvislosti s osvetlením. Ako protiradónová ochrana bola použitá bituménová hydroizolačná vrstva. Nepredpokladá sa, že by realizáciou zmeny navrhovanej činnosti došlo k negatívnemu ovplyvneniu zdravia a pohody návštevníkov uvedenými vplyvmi.

Zápach a iné výstupy

Čiastočné podzemné priestory pod predstavanou terasou sú vetrané, nie sú vykurované, bez vodovodnej a kanalizačnej prípojky. V priestoroch sa nenachádza žiaden zdroj zápachu.

Terénne úpravy, výruby, zásahy do krajiny

Pri realizácii výstavby sa počítalo v rozpočte dodávateľskej firmy STAVOPRAC s výkopovými prácami o objeme 992,67 m³. Ornica sa stiahla a bola použitá na finálne úpravy. Zostávajúca spodná zemina sa použila na vyrovnávanie terénov iných pozemkov.

Pri výstavbe rekreačného objektu nebol potrebný výrub drevín, nakoľko sa na predmetnom pozemku nenachádzala drevinová vegetácia.

Sadovnícke úpravy budú pozostávať z realizácie zatrávnených plôch a výsadby vysokej vegetácie (len pôvodné, resp. domáce druhy stromov a krov).

Zo zoznamu odporúčaných drevín, budú sadené: borovica lesná a borievka obyčajná a borovica kosodrevinová.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v rámci lokality Starý Dvor (Vrátna, Terchová).

Jedná sa o areál s existujúcimi alebo budovanými rekreačnými objektmi rovnakého charakteru, ktoré boli posudzované podľa zákona v období rokov 2011-2012 a bolo vydané právoplatné záverečné stanovisko (list č. 1900/2013/608/HnI zo dňa 25. 4. 2013). Aj v širšom okolí sú prevažne chaty a penzióny, severovýchodne vo vzdialenosti cca 200m je Horský hotel Pod Sokolím. Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite s miestnym názvom Pod Sokolím, oproti lyžiarskej zjazdovke Paseky pod Grúňom.

Rekreačný objekt a navrhovaná zmena činnosti predpokladajú poskytovanie kvalitných služieb charakteru rekreácie, predovšetkým čo sa týka ubytovania a športového vyžitia.

Realizácia rekreačného objektu a navrhovanej zmeny činnosti sa riadila stavebnými a technologickými predpismi a normami. Pri realizácii nedošlo k žiadnemu úrazu, havarijnému stavu a ani inej mimoriadnej udalosti.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povoľovanie činnosti bude prebiehať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter, umiestnenie a rozsah navrhovaných objektov možno predpokladať, že tieto nebudú preukazovať vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Potenciál predmetného územia na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je, vzhľadom na jeho rozsiahle danosti, obrovský. Predovšetkým prírodné a krajinné danosti sú atraktívne a

lákavé. Aj socio-ekonomické podmienky sú príťažlivé. Z uvedených dôvodov je v tomto území veľký záujem o športovo-rekreačné využívanie.

Pre existujúce prírodné hodnoty s výskytom množstva prírodných výtvarov, zachovaných lesných porastov a nelesných spoločenstiev, významných a chránených druhov a biotopov, sa na tom istom priestore súčasne uplatňujú aj záujmy ochrany prírody, krajiny a prírodných zdrojov, nakoľko tento priestor patrí k ochranným najvzácnejším, nielen z národného hľadiska.

Dotknuté územie leží v zmysle geomorfologického členenia Slovenska na území Malej Fatry. Predmetná lokalita má charakter mierne členitej pahorkatiny, eróznej brázdy s tokom Varínky, obkolesenej členitejším georeliéfom, vrchovinového až hornatinového charakteru s vystupujúcimi skalnými formáciami (príkrovové trosky masívov Veľkého a Malého Rozsutca, Bobôť a Sokolia). Predmetná parcela 16404/113 leží v nadmorskej výške 640-650 m n.m., na svahu konkávno-lineárneho tvaru, južnej orientácie, so sklonom do 10°.

Hydrologicky patrí širšie územie do povodia Váhu. Najbližším vodným tokom je tok Vrátnanky, ktorá sa v Terchovej spája s Bielym potokom a vytvára pravostranný prítok Váhu – Varínku. Varínka je zaradená k vodohospodársky významným vodným tokom (4-21-05-114). Do predmetnej lokality zasahuje územie významné z hľadiska ochrany vôd: Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky. Je to územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V miestnej časti Oravcové je vymedzené ochranné pásmo vodného zdroja. Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska dotknuté územie patrí do hydrogeologického regiónu mezozoikum bradlového pásma a paleogén v povodí Varínky. V dotknutej lokalite sa nenachádza žiaden významný vodný zdroj. Širšie okolie záujmového územia nie je významné z hľadiska výskytu minerálnych a termálnych vôd. Z hľadiska ochrany podzemných vôd zasahuje do územia vodohospodársky významná oblasť Riečne náplavy Varínky od Varína po Hlohovec.

Územie sú budované hlinito-kamenitými deluviálnymi sedimentmi. V území nebol preukázaný výskyt geodynamických javov. Kontaminácia horninového prostredia dotknutého územia, ani širšieho okolia nebola preukázaná. V dotknutom území, ani v jeho bezprostrednom okolí, sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom, s určeným chráneným ložiskovým územím, ani ložisko nevyhradeného nerastu. Územie pokrývajú kambizeme modálne. Z hľadiska zaradenia poľnohospodárskych pôd predmetnej lokality do BPEJ sa v blízkom okolí riešeného územia vyskytujú BPEJ skupiny 0983682. Z hľadiska kvalitatívnych tried poľnohospodárskych pôd, v zmysle §12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, podľa ktorého sú osobitne chránenými pôdami pôdy patriace do prvej až štvrtej skupiny uvedenej v prílohe 3 uvedeného zákona, sú poľnohospodárske pôdy záujmovej lokality zaradené do kategórie 9, teda najmenej hodnotná kategória poľnohospodárskych pôd. Tieto pôdy nepatria ani k najkvalitnejším v rámci príslušného katastrálneho územia v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Klimatické pomery obce Terchová sú dané jej polohou na rozhraní kotliny a pohoria. Územie patrí do chladnej oblasti. Leží na prechode okrsku mierne chladného veľmi vlhkého, s priemernou júlovou teplotou vzduchu 12° - 16° do st udeného horského veľmi vlhkého, kde priemerná júlová teplota dosahuje 10 °C. Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v oblasti Vrátnej doliny okolo 1000-1200mm.

Pre potreby posúdenia vplyvov výstavby pôvodného posudzovaného rekreačného súboru na životné prostredie bol na základe odporúčenia Správy NP Malá Fatra uskutočnený účelový terénny prieskum vybraných druhov živočíchov: vtáctva a obojživelníkov (Flajs, máj 2012) a drobných zemných cicavcov (Hlôška, jún 2012). Správa NP Malá Fatra poskytla relevantné údaje o veľkých šelmách (predovšetkým medveď hnedý (*Ursus arctos*), okrajovo rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus L.*). V území sa vyskytujú početné druhy avifauny ako *Dendrocopos leucotos*, *Pyrrhulaptes pyrrhula*, *Certhia familiaris*, *Columba palumbus*, *Aegithalos caudatus*, *Motacilla cinerea*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Dryocopus martius*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Cinclus cinclus*, *Ficedula albicollis*, *Picus viridis*, *Picus canus*, *Dendrocopos major*, *Dendrocopos minor*. Prilietajú sem tiež *Strix aluco*, *Falco peregrinus*, *Falco tinnunculus*,

Accipiter nisus, *Accipiter gentilis*, *Aquila chrysaetos*, *Scolopax rusticola*, *Aegolius funereus*, *Buteo buteo*, *Corvus corax*, *Pernis apivorus*, *Nucifraga caryocatactes*, *Aegithalos caudatus*, *Jinctor quila*, *Muscicapastriata*, nad predmetnými pozemkami sa zdržiava *Tetrastes bonasia*, možno tu predpokladať tokanisko. Lokalita je lovným miestom pre viaceré druhy dravcov. Je tiež miestom hniezdenia *Lanius collurio* a *Saxicola rubetra*. Je využívaná ako potravný biotop pre viaceré druhy drozdov (*Turdus merula*, *Turdus philomelos*, *Turdus pilaris*, *Turdus torquatus*, *Turdus viscivorus*), na kraji lúky tiež hniezdia ľabtušky *Anthus trivialis*.

Z obojživelníkov boli na lokalite pozorované *Salamandra atra*, *Rana temporaria*, rozmnožovanie týchto druhov sa tu nepotvrdilo. Pri monitoringu drobných zemných cicavcov boli zaznamenané výskyty 4 druhov radu hlodavce (Rodentia): *Apodemus agrarius*, *A. flavicollis*, *Myodes (Clethrionomys) glareolus*, *Microtus (Pitymys) subterraneus*. Pohyb medveďa, rysa alebo vlka nebol na lokalite evidovaný. Priamo na ploche realizovanej výstavby trvalý výskyt ďalších významnejších druhov nebol preukázaný, avšak mnohé druhy sa vyskytujú v bezprostrednom okolí a tieto, alebo aj vzdialenejšie druhy využívajú tieto plochy na lov, migráciu, dočasný úkryt a pod. Živočíšstvo využíva na migráciu predovšetkým miestny potok, tvoriaci sútokom Vrátnanku, taktiež nárazníková zóna prechodu drevinových lesných porastov do trávno-pasienkovej krajiny (ekotonový pás) je priestorom s výraznejšou migráciou živočíšstva. Predmetná parcela 16404/113 je mimo týchto priestorov.

Predmetná lokalita leží na území NP Malá Fatra, v území zóny C, v území s 3. stupňom ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Z európskej siete chránených území leží predmetná lokalita v rámci Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Malá Fatra. Európsky významné biotopy sústavy NATURA 2000 (územia európskeho významu – ÚEV) v priestorovej súvislosti s predmetnou lokalitou sú SKUEV Malá Fatra a SKUEV Varínka. Najbližšími „maloplošnými“ chránenými územiami národnej siete chránených území sú Národné prírodné rezervácie (NPR) Tiesňavy, NPR Veľká Bránica, NPR Chleb a NPR Rozsutec. V širšom okolí záujmového územia bolo vymedzených niekoľko lokalít, ktoré predstavujú plochy významné z hľadiska územného systému ekologickej stability (ÚSES), tzv. kostra ÚSES. Najbližším prvkom kostry ÚSES je biosférické biocentrum Krivánska Fatra a hydrický biokoridor regionálneho významu Varínka. Z genofondových lokalít je najbližšia genofondová lokalita Tiesňavy (NPR) a genofondová lokalita Chleb (NPR). V okolí je množstvo vzácných lokalít so skalnými útvarmi, bralnými hrebeňmi a kaňonmi, početné, hoci drobné, krasové javy a útvary. K významným geologickým lokalitám patrí Šútovský vodopád.

V krajinskej scenérii predmetnej lokality dominujú vápenaté bralá. Krajinný obraz tohto krajinného priestoru je tvorený kotlinovou mierne členitou pahorkatinou až vrchovinou s prevahou trvalých trávnych porastov s výskytom technických objektov (vleky a lanovky) a obslužných zariadení a rozptýleným typom osídlenia s prechodom so lesného typu krajiny na vrchovinu až hornatú a spomínanými skalnými bralami.

Obec Terchová má v súčasnosti 4 069 obyvateľov, pričom jej celková rozloha je 84,54 km². Priemerná hustota osídlenia obce predstavuje 48 obyvateľov na km² (celoslovenský priemer je 110 obyvateľov na km²). Obec je tvorená 68 osadami. Mierne prevládajúcou zložkou obyvateľstva v obci sú muži (50,3%). Priemerný vek obyvateľov obce Terchová je 36,71 rokov. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku tvorí 19,29% obyvateľstva obce, v produktívnom 61% a v poproduktívnom 19,66% obyvateľstva obce. Z hľadiska ekonomickej aktivity je tento stav priaznivý, nakoľko produktívna zložka výrazne prevyšuje neproduktívnu. Obec Terchová sa vyznačuje priemernou vzdelanostnou štruktúrou obyvateľstva. Podľa národnostného zloženia vyše 99% predstavujú obyvatelia slovenskej národnosti. Čo sa týka náboženskej štruktúry obce Terchová, prevláda rímskokatolícke vierovyznanie (97,4%). Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje takmer 50%, pričom najviac pracujúceho EAO je zamestnaných v treťom sektore hospodárstva – v sektore služieb, nasleduje štvrtý sektor a najmenej obyvateľov je zamestnaných v prvom sektore – poľnohospodárstve. Konkrétnejšie, najviac obyvateľov pracuje (okolo 20%) v oblasti stavebníctva, skoro 10% v priemyselnej výrobe a cez 10% v oblasti hotely a reštaurácie. Tretina EAO odchádza za prácou mimo svoju obec.

Súčasná hospodárska štruktúra obce Terchová je výsledkom dlhého historického vývoja, počas ktorého sa však štruktúra hospodárstva obce výrazne nezmenila. Obec si dlho zachovávala typický poľnohospodársky ráz. V posledných rokoch sa ale aj v samotnej obci a v jej okolí začal prejavovať rozvoj cestovného ruchu a príchod zahraničných firiem a investícií. Územie obce Terchová bolo poľnohospodársky využívané už od najstarších čias, hoci nepatrí medzi významné poľnohospodárske oblasti Slovenska. Rastlinná výroba je zameraná hlavne na pestovanie nenáročných poľnohospodárskych plodín ako zemiaky, krmoviny a menej náročné obilniny. Živočíšna výroba sa zameriava na chov oviec a dobytky. V katastri obce Terchová sa nachádza jedno poľnohospodárske družstvo. Lesy tvoria 59% rozlohy obce, s týmto podielom sa spájajú aj veľké zásoby dreva. Jeho ťažbu však na území do značnej miery obmedzujú chránené územia. Preto majú lesy v tejto oblasti nie produkčnú, ale protieróznú a protilavínovú, vodohospodársku a výchovno-výskumnú funkciu.

Najrozšírenejšími drevinami sú buk a smrek. V obci pôsobí niekoľko stoviek ekonomických subjektov, z ktorých najviac podniká v oblasti stavebníctva, drevospracovania, veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel, motocyklu a spotrebného tovaru a priemyselnej výroby. Z hľadiska počtu zamestnancov pôsobia v obci hlavne malí podnikatelia – živnostníci bez zamestnancov a malé ekonomické subjekty – do 4 zamestnancov. Veľké zastúpenie predstavujú subjekty s nezisteným počtom zamestnancov. Z hľadiska právnej formy najvýznamnejšie postavenie v obci majú podnikatelia - fyzické osoby. Je ich niekoľko stoviek. Okrem toho v obci pôsobí niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov, niekoľko spoločností s ručením obmedzeným a združení. Významné postavenie v rámci hospodárskych aktivít obce má cestovný ruch. Sú tu vhodné podmienky pre letnú (turistika, cykloturistika, mototuristika, horolezectvo, rekreácia spojená s kúpaním, rybolov, jazdectvo, poľovníctvo, hubárstvo) aj zimnú (turistika, zimné športy) rekreáciu. Obec Terchová disponuje pomerne veľkým množstvom ubytovacích a stravovacích kapacít. Okrem toho je v obci rozvinutá individuálna chatová rekreácia a chalupárstvo. Drevené domy pôvodných obyvateľov sú súčasnými majiteľmi prispôbované k možným potrebám a rozvoju vidieckej turistiky a ubytovania v súkromí. Prebieha rozvoj existujúcej športovo-rekreačnej základne, sprevádzaný výraznou výstavbou nových objektov rekreačného charakteru.

Z dopravného hľadiska leží obec Terchová mimo významných komunikačných trás. Obec je dopravne napojená predovšetkým cestnými komunikáciami. Na území obce Terchová je prevádzkovaný špeciálny druh dopravy v podobe horských lanoviek, ktoré slúžia najmä pre zabezpečenie dopravy vyznávačov zimných športov na zjazdovky lyžiarskeho strediska Vrátna. Celková kapacita prepravy osôb týchto zariadení je niekoľko tisíc osôb/hod. Obec má dobrú technickú infraštruktúru (100% elektrifikácia, plynofikácia, kanalizácia, ČOV). Dobrá je aj občianska vybavenosť (obchod, služby, šport, kultúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť).

V Terchovej sa nachádza niekoľko kultúrnych a historických pamiatok a pozoruhodností, hoci žiadne objekty, ani historická zeleň, nie sú zapísané na Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani nie sú archeologickými národnými kultúrnymi pamiatkami. Takisto sa tu nenachádzajú lokality evidované v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk. V obci pracuje niekoľko záujmových združení, klubov, kultúrnych súborov. V obci sú pravidelne organizované početné spoločenské, športové a kultúrne podujatia. Dodnes sa zachovali niektoré úkony tradičného rodinného, výročného i pracovného zvykoslovia. Terchová je známa predovšetkým ako rodisko Juraja Jánošíka (1688 – 1713).

Súčasná zaťaženie územia NP Malá Fatra predstavujú objekty ubytovacích, stravovacích a obslužných zariadení rôzneho charakteru, sieť cestných komunikácií, parkovísk a odstavných plôch, lesných a poľných ciest, technické objekty lyžiarskych vlekov, lanoviek, športovísk, lesohospodárske, vodohospodárske, poľnohospodárske objekty, turistické trasy a pod. Je badať stále rastúci antropogénny tlak, využívajúci načrtnutý prirodzený potenciál krajiny, predovšetkým rekreačného charakteru. Tieto aktivity nadobúdajú rôzny charakter, rozsah, vzhľad i dopad na krajinu, od drobných, z tradičného hospodárenia vychádzajúcich zariadení, po veľkolepé projekty hotelových komplexov. Všetky využívajú prirodzený rekreačný potenciál územia, sú teda z tohto hľadiska prijateľnou aktivitou. Otázna je však

prípustná, únosná miera využitia potenciálu.

V stanovisku Obvodného úradu životného prostredia k Zmene a doplnku č. 2 ÚPN-SÚ Terchová (list č. A2009/02425-003/HnI zo dňa 5. 10. 2009) sa uvádza: „Po rokovaní Krajského úradu ŽP a ŠOP SR, Správy NP Malá Fatra bol KÚŽP vydaný dodatok k vyjadreniu č. , kde boli prijaté závery, že riešené lôžkové kapacity sú z hľadiska únosnosti predmetného územia Vrátnej doliny prijateľné“ Na základe vyššie uvedených skutočností možno považovať predmetné územie z hľadiska navrhovanej činnosti za únosné. Aj podľa výsledkov komplexného hodnotenia zraniteľnosti, ekologickej významnosti, reálneho zaťaženia a ekologickej únosnosti v zmysle Metodiky hodnotenia ekologickej únosnosti krajiny (Hrnčiarová et al., 1997) v Správe o hodnotení (Kočícká, Nikolov et al., 2012) v súvislosti s realizáciou rekreačných objektov takéhoto charakteru na dotknutej lokalite nedôjde k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

Návštevnosť Vrátnej doliny sleduje Správa NP Malá Fatra (predtým CHKO) permanentne v približne dvoj až trojročných intervaloch od roku 1976. Sleduje sa frekvencia motorových vozidiel na lokalite Tiesňavy a tiež frekvencia návštevníkov na lokalitách Snilovské sedlo, sedlo Medziholie a Podžiar, ktoré sú význačnými uzlami turistických chodníkov, taktiež na vrchole Suchý. Monitoring prebieha počas letnej sezóny, v mesiacoch júl – august, počas rôznych dní v týždni. Uplatňuje sa rovnaká metodika na rovnakých lokalitách, kvôli porovnateľnosti výsledkov.

Podľa výstupov (interné materiály Správy NP Malá Fatra) najvyššia denná návštevnosť v sledovanom období bola dosiahnutá v r. 1988 – 5770 návštevníkov, priemerná návštevnosť vtedy dosahovala 5260 návštevníkov. Aj v dovtedajšom období bola návštevnosť veľmi vysoká. Výrazný pokles počtu návštevníkov nastal v r. 1988, kedy došlo k uzavretiu autokempingu vo Vrátnej doline pre preťaženosť jednak kempingu (nevyhovujúce hygienické požiadavky), ale aj celej Vrátnej doliny. V autokempingu bolo ubytovaných aj 1000 osôb, v stanoch, v obytných prívěsoch a chatkách. Po uzavretí autokempingu sa návštevnosť znížila o polovicu.

V pohybe na turistických chodníkoch nedošlo k výrazným zmenám voči minulosti, počty nadobúdajú rôzne hodnoty na všetkých lokalitách (od 0 návštevníkov za deň – Snilovské sedlo – Chleb v r. 2012 po 1486 návštevníkov za deň – Snilovské sedlo – Veľký Kriváň v r. 1986), nie je v nich žiadna zákonitosť.

V období maximálnej návštevnosti (80-te roky) bola územným plánom VÚC Malá Fatra a ÚPD zóny Terchová – Vrátna dolina stanovená maximálna kapacita lôžok vo vtedajšej CHKO Malá Fatra na 650. Skutočný počet lôžok bol v r. 1984 3120, čo o 454 lôžok prekračovalo predpokladané počty do r. 2000 (2666).

V súčasnosti dosahuje priemerná návštevnosť hodnotu 2259 návštevníkov, čo je polovica ako v 80-tych rokoch. Aktuálne kapacity ubytovacích zariadení vo Vrátnej doline podľa ÚPNŠÚ Terchová predstavujú niečo cez 1000 lôžok.

Georeliéf a horninové prostredie sú v širšom území zraniteľné rôznymi procesmi svahovej modelácie, ako zliezanie, opadávanie a skalné rútenie, lavínózne procesy a iné procesy svahovej modelácie. Častým javom je erózia pôdy, v tomto území prevažne vodná. Podľa Mapy určených prieskumných území a zosuvov (ŠGÚDŠ) sa v užšom dotknutom území nevyskytujú zosuvy, hoci v k.ú. Terchová je evidovaných mnoho zosuvných území. Lokálne sa vyskytuje zamokrenie a podmáčanie. Tieto rušivé faktory majú charakter tzv. prírodných hrozieb. Negatívne sa prejavujú predovšetkým antropogénne hrozby, najmä lesohospodárske postupy, pohyb návštevníkov – zošľapávanie vegetácie, zhutnenie pôdy, záber pôdy výstavbou, vnášanie technických objektov (doprava, infraštruktúra, športoviská, vleky a lanovky a pod.). Pôdy záujmového územia, hlavne bez vegetačnej pokrývky, sú náchylné na urýchlenú plošnú a líniovú vodnú eróziu, mohutnejšie deluviálne územia postihuje aj výmoľová erózia. Veterná erózia sa v širšom území významnejšie neprejavuje. Erózia postihuje predovšetkým odlesnené oblasti, nakoľko mieru zraniteľnosti pôd okrem samotných pôdných vlastností ovplyvňuje aj charakter vegetačnej pokrývky a využívania územia. Väčšina plôch záujmového nelesného územia je zatrávnená, čo je z hľadiska

degradačných procesov na pôde (popri zalesnení) najoptimálnejšie využívanie, nakoľko trávne porasty majú vysokú pôdoochrannú protieróznú funkciu. Ohrozenie eróznymi procesmi nie je celoplošné, obmedzuje sa na trasy náučných chodníkov, na lyžiarske zjazdovky, na rekreačné osady, teda na územia so zvýšeným pohybom návštevníkov. Z hľadiska odolnosti voči acidifikácii sú menej odolné fluvizeme, odolnejšie z hľadiska tohto negatívneho vplyvu sú kambizeme, najodolnejšie sú rendziny. Na intoxikáciu sú najviac náchylné fluvizeme, menej kambizeme, najodolnejšie sú rendziny.

Na plošnej kontaminácii pôd sa podieľajú najväčšou mierou výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií, vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As, vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom, pochádzajúci z rôznych druhov metalurgického a iného priemyslu, ako aj z teplární, vplyv poľnohospodárstva (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív) a vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

Na kvalitu povrchových vôd vplýva hlavne priemysel. Najväčšími znečisťovateľmi sú priemyselné podniky, vodárenské spoločnosti (čistiarene odpadových vôd), skládky a samotné sídla, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu, a tak vypúšťajú odpadové vody priamo do vodných tokov. K plošnému znečisteniu prispieva najmä poľnohospodárska výroba. Najväčší podiel má predovšetkým rastlinná výroba, a to cez používanie hnojív a rôznych ochranných chemických prostriedkov (herbicídy, insekticídy a pod.), ktorá zaťažuje pôdny pokryv, vegetáciu a podzemné vody. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo cez infiltráciu do podzemných vôd a splachom kontaminovanej pôdy. K týmto zdrojom patria poľnohospodárske objekty s nedostatočným skladovaním hnojív, priepustnosťou močkovkových nádrží, silážnych žlabov a pod. Menšími zdrojmi znečistenia, ale o to nebezpečnejšími, sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov. Typické sú smetiská domového odpadu na brehoch vodných tokov.

Problémy s kvalitou podzemných vôd sú na plochách situovaných v alúviách vodných tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo priestore priemyselných zón. Podlažie je tu znečisťované po celé desaťročia odpadmi z výroby, ktorá sa tu nachádza (chlórované uhľovodíky, sírany, ropné látky, ťažké kovy a iné špecifické znečistenie). V mnohých prípadoch sa jedná o staré environmentálne záťaž horninového prostredia v kvartérnych sedimentoch. Znečistenie z primárneho sektoru sa viaže na hospodárske dvory a nejedná sa len o živočíšne exkrementy, ale i o stanice pohonných hmôt, ktoré sú vo väčšine prípadov v kritickom stave. Vodný zákon definuje tzv. citlivé a zraniteľné oblasti, ktoré ustanovilo Nariadenie vlády č. 249/2003 z 26. júna 2003. Dotknutú lokalitu nemožno v zmysle uvedených predpisov označiť za citlivú alebo zraniteľnú z hľadiska vodných zdrojov.

Na stav ovzdušia vplývajú rôzne zdroje znečistenia v samotnej obci, automobilová doprava a tiež prenos emisií zo vzdialených zdrojov. Podľa Slovenského hydrometeorologického ústavu sú na území Vrátnej nevhodné rozptylové podmienky emisií. Podľa Správy o kvalite ovzdušia neboli v posudzovanej oblasti prekročené úrovne znečistenia pre hodinové a tiež pre denné hodnoty ako stanovujú limitné hodnoty na ochranu zdravia. Územie patrí k územiám s nenarušenou environmentálnou kvalitou životného prostredia. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia sa podľa Atlasu krajiny SR (Miklós, Kočická, Kočický In: Miklós, Hrnčiarová (eds.) et al., 2002) pohybuje v intervale 0.61 – 0.8 %.

Napriek relatívne vysokému stupňu prírodnosti je územie Malej Fatry, a Vrátnej doliny obzvlášť, pomerne výrazne zaťažené stresovými faktormi. Biota je zraniteľná spôsobom hospodárenia v území (lesohospodárstvo, poľnohospodárstvo, vodohospodárstvo, rekreácia, urbanizácia). Tieto môžu byť príčinou mechanického poškodzovania až ničenia vegetácie, biotopov, ale aj pôvodcom rušenia žijúceho živočíšstva a ovplyvnenia ich správania.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie ich prirodzeného prostredia. Zaťaženie sa odráža predovšetkým na poškodení a degradácii lesnej aj nelesnej vegetácie, s čím súvisí tiež narušenie biotopov vyskytujúcich sa druhov. Prejavuje sa vo forme ich fyzickej degradácie

alebo v podobe rušenia podmienok života existujúcich druhov, v ovplyvnení ich správania, ktoré sa stáva neprirodzeným a môže byť u niektorých druhov živočíchov aj nebezpečné pre človeka. Problémom je jednak samotná prítomnosť návštevníkov, ale aj sprievodné prejavy ich prítomnosti, ako sú emisie, hluk, odpady, prašnosť, umelé svetelné efekty, zápachy a pod. Tieto dopady ľudskej činnosti možno v tomto území považovať za najvýznamnejší ekologický problém. Najväčším problémovým momentom pritom je, že uvedenými negatívnymi vplyvmi sú ovplyvnené aj vzácne, chránené, zraniteľné či ohrozené druhy, vrátane kriticky ohrozených. Na mnohých miestach s antropogénnym vplyvom dochádza k narušeniu podmienok života druhov, spojených s týmito prostrediami, či už topicky alebo troficky. Problémom je tiež nárast podielu umelých krajinných prvkov na úkor prírodných prvkov, vnášanie technických prvkov, netradičných kultúrnych prvkov prostredníctvom uplatnenej architektúry stavaných objektov a pod. Obzvlášť problematické je vnášanie nepôvodných druhov rastlín, ale aj živočíchov, ktoré sú pre vyskytujúcu sa biotu veľmi nebezpečné.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Počas realizácii výstavby rekreačného objektu ako aj zmeny navrhovanej činnosti nedošlo k žiadnej havarijnej situácii a ohrozeniu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Vo fáze výstavby došlo prechodne k nárastu negatívnych vplyvov.

V predmetnom území možno očakávať viac alebo menej výrazné, intenzívne, trvajúce či rozsiahle prejavy pôsobenia niekoľkých vplyvov. Tieto sa môžu prejavovať jednotlivo, alebo v spolupôsobení s ostatnými vplyvmi (aj z iných činností) môže dochádzať k rôznej kombinácii vplyvov a ku vzniku rôznorodých synergických a kumulatívnych účinkov v predmetnom priestore.

Výstavba a prevádzka rekreačného objektu a tým aj navrhovanej zmeny činnosti si vyžiadala prechodný určitý nárast dopravy. Vzhľadom na existujúci stav na dotknutej lokalite a v širšom území Vrátnej sú tieto vplyvy zanedbateľné.

V súvislosti s dopravou užívateľov rekreačného objektu bude dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia a k zvýšenej produkcii hluku, prašnosti, vibrácií. Tieto vplyvy budú lokálne obmedzené, dlhodobé, s rôznou intenzitou počas roka /v závislosti od návštevnosti/, vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti málo výrazné, vratné. Pre obyvateľstvo, návštevníkov a prírodné prvky nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo. Počas výstavby sporadicky dochádzalo k uvedeným vplyvom, avšak boli obmedzené na obdobie pracovnej doby stavebných firiem. Vplyvy predstavovali určité obmedzenie pohody ostatných návštevníkov, zdravotné riziko je vylúčené. Najvýraznejšie boli uvedenými negatívnymi vplyvmi ovplyvnení nasadení pracovníci stavebných firiem, zabezpečením príslušných opatrení však sa tieto vplyvy minimalizovali. Vplyvy počas prevádzky súvisia okrem dopravy návštevníkov predovšetkým s ich aktivitami v rekreačnom objekte. Vzhľadom na existenciu početných objektov rekreačného charakteru v blízkom i vzdialenejšom okolí a malý rozsah navrhovanej zmeny, možno uvedené vplyvy považovať za nevýznamné. Negatívne vplyvy na ovzdušie v súvislosti s vykurovaním sú vylúčené, nakoľko zdrojom vykurovania bude elektrická energia. Pri realizácii rekreačného objektu vznikol odpad kategórie O – ostatné a N – nebezpečný (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov). Pri stavbe rekreačného objektu ako aj zmeny navrhovanej činnosti vznikali nasledovné odpady: z výstavby pozostávajúce zo zbytkov debnenia, murovacích materiálov, betónu, zariadenovacích materiálov, zbytkov kovových častí, skla, keramiky, papierových obalov, lepenky, dreva, dreva, plastov, odpadových fólií zo stavebných materiálov a pod. Odpady počas prevádzky: druhotné suroviny – kovy, papier, drevo, sklo, zmiešaný odpad., nebezpečné druhy odpadov – oleje, farby, znečistené obaly, znečistené handry, žiarivky, batérie, spotrebiče a pod., komunálny odpad, biologicky rozložiteľný odpad, ostatné odpady vznikajúce pri bývaní, stravovaní. Využiteľné druhotné suroviny z odpadov boli separované a odvážané do zberných kontajnerov.

Navrhovaná činnosť nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Realizácia činnosti nepredpokladá priamy odber povrchových vôd. Na zásobovanie vodou je používaná voda z verejného vodovodu, odvod splaškových vôd je zabezpečovaný do žumpy 40 m², dažďové vody sú odvádzané do dvoch tratí vodovodov na pozemku 16404/113. Negatívne ovplyvnenie kvantitatívnych či kvalitatívnych charakteristík povrchových či podzemných vôd pri dodržaní štandardnej prevádzky v súlade s platnými predpismi sa nepredpokladajú. Určité riziko úniku ropných látok predstavujú parkovacie plochy, čo je však málo pravdepodobné z ohľadom na množstvo áut a ich kontrolovaný technický stav. Uvedené vplyvy budú lokálne, dlhodobé, málo významné, vratné a neznameniajú pre návštevníkov, obyvateľstvo či prírodné prvky nebezpečenstvo. V súvislosti s realizáciou rekreačného objektu a zmeny navrhovanej činnosti nedošlo k žiadnemu ovplyvneniu vodného režimu v území voči predchádzajúcemu stavu. Dažďové vody nie sú odvádzané mimo lokalitu ale ostávajú v mieste ich zadržania využitím vsakovacích jám, čo pozitívne vplýva na vlhové pomery pôdy.

Pod stavbou rekreačného objektu, navrhovanej zmeny činnosti a parkovacích plôch sa odstránila ornica až do horninového podlažia. Tento zásah je lokálne ohraničený, nevýrazný, trvalý a vratný len s vnesením veľkého množstva energie. Nepredstavuje nebezpečenstvo pre obyvateľstvo či prírodné prvky. Pri realizácii rekreačného objektu a navrhovanej zmeny činnosti nedošlo ku kontaminácii pôd z motorových olejov alebo z palív.

Pre terénne úpravy bola použitá odstránená ornica, ktorá bola uskladnená na pozemku . Na pozemku 16404/113 sa nenachádzali pred zahájením výstavby žiadne dreviny a tak nebol potrebný žiaden výrub drevín.

Realizáciou navrhovanej činnosti došlo aj k odstráneniu trávnych porastov a spomínaných pôd a hornín, čím došlo na určitých miestach k likvidácii podmienok života druhom flóry (vyskytujúce sa jedince bylín) a fauny (hmyz, aj iné bezstavovce, drobné zemné cicavce, obojživelníky, plazy a pod.) viažúcich sa k týmto prostrediam. Ako uvádza Správa o hodnotení (Kočická, Nikolov et al., 2012) výstavba navrhovaných objektov môže najmä počas zemných a výkopových prác zasiahnuť biotopy, ktoré využívajú drobné zemné cicavce. Bezprostredný vplyv na ich časopriestorovú aktivitu a populačnú dynamiku bude v priamej korelácii s intenzitou, frekvenciou a rozsahom najmä výkopových prác. Vibrácie vyvolané stavebnými mechanizmami, ktoré sa šíria horninovým a pôdnym prostredím, pôsobia prostredníctvom nervovej sústavy na mikromamálie a vyvolávajú migrácie z postihnutej plochy do refúgií v okolí, kde je fyzikálny účinok vibrácií nižší, alebo nulový. Mortalita dospelých a plne mobilných drobných zemných cicavcov, spôsobená priamo výkopovými prácami je preto minimálna, sústredená iba na vekovú triedu juvenilov. Najviac postihnutými druhmi budú lokálne populácie druhov ekocenoticky viazaných na vlhké podhorské lúky a pasienky – v podmienkach NP Malá Fatra sa jedná o hraboša podzemného (*Microtus agrestis*), hraboša močiarného (*Microtus agrestis*) a hryzca vodného (*Arvicola terrestris*). Z hmyzožravých foriem (Soricomorpha) môže uvedený priamy vplyv postihnúť napr. piskora lesného (*Sorex araneus*) alebo krta podzemného (*Talpa europaea*). Po ukončení výkopových prác počítame na základe už overených údajov s reimigráciou drobných zemných cicavcov na zvyšky pôvodných, resp. do analogických biotopov. Pre dlhodobé prežívanie a rekolonizačné procesy v populáciách mikromamálií majú kľúčový význam tiež skupiny krov rôznej výšky a šírky, ekotony na rozhraní lesa a otvorených biotopov s krovinným plášťom a bylinným lemom. Rekreačný objekt a navrhovaná zmena činnosti sú umiestnené mimo uvedených kľúčových lokalít. Na pozemku 16404/113 nebol výskyt vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Predmetný pozemok sa nevyznačuje špecifickými, neopakovateľnými vlastnosťami, vyskytujúce sa biotopy európskeho významu Lk1 (Nížinné a podhorské kosné lúky 6510) bol už aj pred samotnou výstavbou rekreačného objektu v degradovanom stave. Napriek tomu výstavbou dochádza k narušeniu celistvosti tohto biotopu. Je možná vratnosť časti uvedených biotopov minimálne do stavu pred výstavbou uplatnením vhodného manažmentu trávnych porastov, prípadne s uplatnením efektívnych opatrení (v spolupráci so Správou NP Malá Fatra). Vzhľadom na uvedené, popísané vplyvy nie sú veľmi významné, sú dlhodobé, lokálne a vratné. Navrhovaná činnosť

môže pôsobiť tiež rušivo (hluk, umelé osvetlenie...) na živočíchy, obývajúce blízke biotopy. Tieto vplyvy môžu nadobúdať rôzny rozsah, a teda aj závažnosť, v závislosti od ich intenzity a od konkrétneho živočíšneho druhu a jeho citlivosti na podobné stresové vplyvy. Ovplyvnené týmito vplyvmi môžu byť prevažne vtáky, ktoré na lokalitu zalietajú kvôli lovu potravy, príp. územím migrujú, dočasne sa na ňom zastavujú, ukrývajú a pod. Napriek tomu, že migračné trasy sú sústredené na vodný tok a na ekotonový pás les-neles, rekreačný objekt spolu s okolitou existujúcou výstavbou predstavujú určitý bariérový efekt pre migrujúce druhy živočíchov. Vplyvy navrhovanej zmeny, vzhľadom na výskyt rekreačných objektov na lokalite a na rozsah navrhovanej zmeny, nie sú veľmi významné, sú dlhodobé, lokálne a vratné. Zvlášť významné sú vplyvy v prípade medveďa hnedého, u ktorého zvýšenie výskytu ľudí v území, v ktorom sa pohybuje (a to je rozsiahle) spôsobuje jeho synantropizáciu, zmeny správania zapríčinené získavaním neprirodzenej potravy, akou sú kuchynské odpady, odpadky po individuálnych turistoch a pod. Uvedené skutočnosti nielenže negatívne ovplyvňujú samotné medvede (neželané návyky postihujúce celkové správanie ovplyvnených jedincov, ktoré sa navyše môžu dediť), predstavuje tiež významnú hrozbu pre človeka (nebezpečné, nezriedka smrteľné kolízie človeka s medveďom). Tieto vplyvy sú dlhodobé, hoci vratné, veľmi významné, možno ich čiastočne eliminovať vhodnými opatreniami.

Realizovaný investičný zámer bude mať vplyv na krajinnú štruktúru vnesením technických a sídelných prvkov na úkor poľnohospodárskej pôdy, v krajinnom obraze sa prejaví ako súbor nových antropických hmôt. Tieto vplyvy nebudú výrazné, lokálne, trvalé a vratné len s vnesením veľkého množstva energií, nebudú predstavovať nebezpečenstvo. Vizuálny impakt zmierňuje použitie prírodných materiálov, celkové prevedenie objektov, celková koncepcia areálu, vysoký podiel navrhovanej vegetácie. Pre zníženie vizuálneho impaktu bude nevyhnutná veľmi citlivá úprava okolia a realizácia sadovníckych úprav vhodného druhového zloženia a rozmiestnenia, čo sa týka nárokov nielen na funkcie ekostabilizačné, ale aj izolačné a vizuálne. Sadovnícke úpravy budú riešené v súlade s doporučenými rastlinnými druhmi pracovníkmi Správy NP Malá Fatra. Hmotou a spôsobom prevedenia architektonických detailov je rekreačný objekt a navrhovaná zmena činnosti v súlade s miestnymi architektonickými prvkami i v súlade so zásadami a regulatívmi platnej územnoplánovacej dokumentácie.

Nepredpokladáme negatívne vplyvy na urbánny komplex, ani na hospodárske aktivity, s výnimkou poľnohospodárstva. Došlo k trvalej zmene pôvodne poľnohospodársky využívannej plochy a jej prevedenie na stavebné účely. K obmedzeniu hospodárenia na pozemkoch v okolí, ktoré sa využívajú na poľnohospodárske či lesohospodárske účely realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde. Uvedené vplyvy sú trvalé, lokálne, vratné s dodaním veľkého množstva energie a nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo pre životné prostredie a zdravie.

Vplyv realizácie investičného zámeru na nerastné suroviny a ich ložiská, z dôvodu ich neexistencie v dotknutom priestore je vylúčený.

Na základe analýzy predmetov ochrany, predpokladaného pôsobenia navrhovaných objektov, charakteru a súčasného využívania, ako i rozvojových plánov v rámci priestoru bezprostredného i širšieho okolia dotknutej lokality a po ich vzájomnom porovnaní je možné predpokladať, že rekreačný objekt a navrhovaná zmena činnosti vzhľadom na svoj charakter a rozsah nebudú mať výrazný a závažný negatívny vplyv na prvky, ktoré sú v centre záujmu ochrany prírody a krajiny v uvedených najvýznamnejších častiach dotknutého územia. Uvedené konštatovanie je možné pokladať za pravdepodobné len pri dôslednom rešpektovaní príslušných právnych predpisov a pri dodržaní relevantných eliminačných a minimalizačných opatrení. Neočakáva sa, že by navrhovaná činnosť mohla negatívne ovplyvniť prvky územného systému ekologickej stability, nakoľko žiaden nezasahuje priamo do predmetnej lokality. Realizáciou navrhovanej zmeny nedôjde v zmysle komplexného hodnotenia v Správe o hodnotení (Kočícká, Nikolov et al., 2012) k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

V blízkom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská, významné geologické lokality, vplyv na prvky

takéhoto charakteru je preto vylúčený. Vplyv na vzdialenejšie prvky kultúrneho a historického charakteru, vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladáme. Negatívne vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (ľudové tradície, umelecká výroba, remeslá, tradičné hospodárstvo a pod.) sa nepredpokladajú. V rámci snáh o rozšírenie a zatraktívnenie cestovného ruchu možno naopak predpokladať, že prevádzka rekreačného objektu a zmena navrhovanej činnosti prispeje k posilneniu uvedených kultúrnych hodnôt, zvýšená návštevnosť, najmä zahraničnými návštevníkmi, môže pôsobiť motivačne pre oživenie miestnych tradícií.

Výstavba navrhovanej činnosti ako aj zmeny navrhovanej činnosti si nevyžiadala rozšírenie existujúcej technickej infraštruktúry, s výnimkou 2 prepojených žump so súčtovým objemom 40 m³ a vonkajších parkovacích miest (všetko na pozemku 16404/113). Iné výrazné negatívne vplyvy v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti a jej prevádzkovaním sa nepredpokladajú.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Navrhovateľom je spoločnosť Soft-Servis, s.r.o., Mládežnícka 1139/31, 010 04 Žilina, IČO 47 917 661. Navrhovaná zmena činnosti bude lokalizovaná v Žilinskom kraji, okrese Žilina, k.ú.obec Terchová, v lokalite Starý Dvor - Tižinka, na parcele č. 16404/113. Predmetná lokalita leží na juhovýchodnom úpätí hrebeňa Sokolie (vrchol Sokolie 1172 m n.m.), v lokalite Pod Sokolím.

Zmena navrhovanej činnosti rekreačného objektu sa týka zmeny počtu vytvorených postelí na celkový počet 12. Pre navrhovaný navýšený počet postelí sú v dostatočnej miere zabezpečené priestorové potreby v rekreačnom objekte, ako aj na pozemku 16404/113. Sú plne pokryté požiadavky aj na infraštruktúru, technické, priestorové a hygienické nároky ako: parkovacie miesta na pozemku, počet hygienických a sociálnych zariadení, kapacita príprava TÚV, objem žumpy atď..

Druhá časť zmeny navrhovanej činnosti rekreačného objektu sa týka vytvorenia pivničného priestoru pod predstavanou terasou na účely skladu športových potrieb a účely športového využitia. Podlahová plocha vytvoreného pivničného priestoru pod terasou je 69,30 m². Pivničný priestor funkčne dopĺňa účel rekreačného objektu a nároky kladené na technické zabezpečenie prevádzky. Priestor je prirodzene zapustený do svahu, prisýpané steny kopírujú okolitý terén. Plánovaná stromová a kríková výsadba plne začlení podpivničenú terasu do prostredia bez rušivých vplyvov. Priestor nie je vykurovaný, nevytvára ekologické zaťaženie okolia. Tým, že je zapustený pod terén, je funkčný bez vykurovania počas celého roka. Priestor svojim účelom zvyšuje funkčnosť a atraktivitu rekreačného objektu.

Predmetný rekreačný objekt je situovaný v rámci legislatívne vymedzených území ochrany prírody a krajiny a prírodných zdrojov (Národný park Malá Fatra, Chránené vtáčie územie Malá Fatra, európsky významného biotopu Malá Fatra, Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky, v blízkosti európsky významného biotopu, vodohospodársky významného toku a regionálneho biokoridoru Varínka (Vrátňanka). V tejto súvislosti negatívne vplyvy nemožno očakávať len za predpokladu, že budú rešpektované všetky predpisy a zásady zadané pre tieto územia. Voči maloplošným chráneným územiám priame vplyvy v súvislosti s umiestnením navrhovanej činnosti nepredpokladáme. Taktiež možno teoreticky predpokladať určité nepriame vplyvy ubytovaných hostí uvedených zariadení (napr. pohyb po turistických chodníkoch, mimo nich, lyžovanie a pod.) na veľkoplošné aj maloplošné územia. Prvky územného systému ekologickej stability nebudú ovplyvnené, vzhľadom na to, že sa v predmetnom priestore nevyskytujú. Navrhovaná činnosť sa nebude prelínať s územiami kultúrne, historicky, geologicky, krajinársky, či hygienicky významnými.

Predmetný pozemok je mierne svahovitý. Pre realizáciu bolo potrebné vykonať čiastočné vyrovnávacie terénne práce v okolí objektu, navrhovaná činnosť tak parciálne zasiahne do existujúcej konfigurácie georeliéfu a do horninového prostredia. Tieto vplyvy nebudú výrazné a negatívne, zásah do terénu nezvýši mieru súčasného antropického vplyvu na

vznik geodynamických javov, takisto, za štandardnej výstavby a prevádzky, nepredpokladáme znečistenie horninového prostredia.

Vplyv realizácie investičného zámeru na nerastné suroviny a ich ložiská je vylúčený.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na miestnu klímu.

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa predpokladá nárast pohybu automobilov, čo spôsobí aj nárast znečistenia ovzdušia na predmetnej lokalite. Negatívnym vplyvom budú výfukové plyny, prašnosť, hluk a vibrácie. Toto sa prejavilo hlavne počas výstavby predovšetkým zo stavebných mechanizmov a neskôr počas prevádzky z motorových vozidiel návštevníkov. Tieto vplyvy sa môžu dotknúť zamestnancov a návštevníkov lokality, najbližšie trvale býajúce obyvateľstvo ovplyvnené nebude. Ako uvádzajú výsledky akustickej a rozptylovej štúdie k Správe o hodnotení (Kočíková, Nikolov et al., 2012) tieto vplyvy nie sú závažné a významné.

Znečistenie ovzdušia z vykurovania sa nepredpokladá, nakoľko zdrojom vykurovania bude elektrická energia.

Pri výstavbe a prevádzke navrhovaných objektov je predpoklad vzniku odpadov kategórie O – ostatné a N – nebezpečný.

Navrhovaná činnosť nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Realizácia činnosti ani vo fáze výstavby a ani vo fáze prevádzky nepredpokladá priamy odber povrchových vôd. Na zásobovanie vodou je používaná voda z verejného vodovodu, odvod splaškových vôd je do samostatnej žumpy, dažďové vody zo striech sa odvádzajú do vsakovacích jám na pozemku 16404/113. Určité riziko úniku ropných látok predstavujú parkovacie plochy, čo je málo pravdepodobné pre reálny počet parkovacích automobilov a ich kontrolované technické stavy. Nepredpokladáme ani ovplyvnenie blízkeho vodného toku z pohľadu ochrany vôd. Vplyvom výstavky rekreačného objektu a navrhovanej zmeny činnosti nedošlo k žiadnemu ovplyvneniu režimu vôd.

Parcela 16404/113 mala pred samotnou výstavbou charakter nevyužívaných trávnych porastov, bola bez drevinovej vegetácie, z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti nebol potrebný výrub drevín.

Realizácia výstavby si vyžiadala trvalú zmenu funkcie pôdy, z poľnohospodárskej na zastavanú pôdu. Pod stavbou rekreačného objektu došlo k odstráneniu ornice, miestami aj celého pôdneho profilu. Skrývka bola použitá na následné sadovnícke úpravy. Tento zásah je trvalý. Na ostatných plochách dotknutej lokality sa z výraznejších negatívnych vplyvov na pôdu došlo k čiastočnému mechanické poškodenie ornice a pôdneho profilu vplyvom zhutnenia, ku kontaminácii pôd nedošlo.

Realizáciou navrhovanej činnosti došlo k odstráneniu existujúcich trávnych porastov spomínaných pôd, čím došlo na určitých miestach až k úplnej likvidácii podmienok života druhom flóry a fauny, naviazaným sa k týmto prostrediam. Jedná sa predovšetkým o hmyz, aj iné bezstavovce, drobné zemné cicavce, obojživelníky, plazy a pod.

K narušeniu prirodzených terestrických aj hydrických migračných trás živočíchov, vzhľadom na už existujúcu zastavanosť územia, ako aj na sústredenie migračných trás na oblasť vodného toku a ekotonový pás les-neles, nedošlo.

Spomínané znečisťovanie ovzdušia, ale aj hluk, vibrácie, umelé osvetlenie, odrazy použitých materiálov, umelé vône a pod. môžu pôsobiť rušivo na živočíšstvo, obývajúce blízke biotopy, či prichádzajúce na lokalitu pri migrácii, love, hľadaní dočasného úkrytu a pod. Vzhľadom na rozsah a charakter činnosti a pri už existujúcich aktivitách v území, možno považovať tieto vplyvy sú zanedbateľné.

Na lokalite nebol preukázaný výskyt ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov, ale takýto výskyt a teda aj ovplyvnenie nemožno úplne vylúčiť. Vzhľadom na charakter a rozsah rekreačného objektu a zmeny navrhovanej činnosti by tieto vplyvy neboli významné. Hrozí potenciálne nebezpečenstvo kontaktu návštevníkov s medveďom hnedým.

Navrhovaná činnosť znamená zásah do biotopov európskeho významu - biotop LK1 - Nížinné a podhorské kosné lúky. Biotop bol už pred výstavbou existujúcich objektov v degradovanom stave, preto vplyvy možno považovať za nevýznamné.

Rekreačný objekt a navrhovaná zmena činnosti, vzhľadom na charakter územia s už existujúcimi objektmi, nebude mať významný vplyv na krajinnú štruktúru. Dôjde k vneseniu umelých prvkov na úkor prvkov prírodných, dotknutý pozemok nadobudne nové funkčné využitie charakteru rekreačného, vplyvy však nie sú výrazné a významné. V krajinnom obraze sa navrhované objekty prejavajú ako nové antropické hmoty, vzhľadom na rozsah a umiestnenie medzi existujúce objekty, sú tieto vplyvy zanedbateľné. Stavebné objekty hmotovo zodpovedajú charakteru zástavby v regióne, čo zmiernuje vizuálny impakt. Realizáciou zámeru došlo k zmene krajinného rázu a scenérie lokality Starý Dvor, pričom ale dominanty územia (bralá, hrebene), či kompozičné osi (Vrátnanka, jej prítoky, cestné komunikácie) narušené neboli. Uplatnením vhodných materiálov pri výstavbe objektu a realizácia vhodných sadovníckych úprav dôjde k zníženiu dopadov krajinárskeho charakteru.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde podľa hodnotenia v Správe o hodnotení (Kočícká, Nikolov et al., 2012) k ovplyvneniu súčasného stupňa ekologickej únosnosti územia.

Nepredpokladáme negatívne vplyvy na urbánny komplex, ani na hospodárske aktivity, s výnimkou poľnohospodárstva. Došlo k trvalému vyňatiu poľnohospodárskej pôdy a jej prevedeniu na stavebné účely. K obmedzeniu hospodárenia na pozemkoch v okolí, ktoré sa využívajú na poľnohospodárske či lesohospodárske účely realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde.

V bezprostrednom i širšom okolí sú objekty pre rekreačné využívanie, a s tým súvisiaca občianska vybavenosť (obytné, stravovacie, dopravné, športové zariadenia). Realizácia navrhovanej činnosti by chcela prispieť k rozšíreniu a predovšetkým skvalitneniu poskytovaných predovšetkým ubytovacích služieb priamo v lokalite Starý Dvor.

Z celkového posúdenia predpokladaných vplyvov realizácie navrhovanej činnosti na životné prostredie možno skonštatovať, že investičný zámer je realizovateľný za akceptovateľných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie ľudí.

Identifikované predpokladané negatívne vplyvy a riziká rekreačného objektu a zmeny navrhovanej činnosti môžu byť zmiernené až úplne minimalizované s uplatnením vhodných opatrení charakteru technického, technologického a prevádzkovo-organizačného, príp. kompenzačné opatrenia, taktiež je možné vykonávať monitoring vybraných javov. Bezpodmienečne je nevyhnutné dodržiavať všetky relevantné predpisy a normy.

VI. Prílohy

1. Satelitná snímka lokality z obdobia leto 2019
2. Geometrický plán pozemku 16404/113 zo dňa 13.5.2020
3. Pohľady na rekreačný objekt
4. Pôdorys pivnice pod terasou

VII. Dátum spracovania

27.9.2020

VIII. *Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia*

Dušan Dančík, Mládežnícka 1139/31, 010 04 Žilina

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa